

men ikke engang om at behandle den paa en nogenlunde til en grundig Overveielse svarende Maade. Lovforslagene styrte saa at sige i denne Tid ind over os fra det andet Thing, og vi vide alle, hvor saa Dage der ere bestemte for os til at blive sammen og arbejde i, selv om vi antage, hvad der ikke er nogen Rimelighed for, at vi blive samlede lige til Aftenen, før Monarchiets almindelige Repræsentation skal træde sammen, den 1ste Marts. Vi ere altsaa i det Væsentlige henviste til nu enten at vedtage de Lovforslag, der komme til os, uden Forandringer, i det Ringeste uden nogen som helst Forandring, der kunde vække alvorligere Discussion og Meningsforskjellighed i det andet Thing, eller ogsaa at forkafe disse Lovforslag. Dette kunde man nu indtil en vis Grad finde sig i; man kunde sige, at dette Things Deeltagelse i Lovgivningsvirksomheden endda ikke var svækket i sin Betydning, hvis de Lovforslag, der saaledes fremkom, vare om ubetydelige Gjenstande, eller hvis de, naar de vare betydelige, tillige fremkom her med en Antydning af, at de vare fuldkomment vel overveiede og havde for gode Principer faaet en rigtig endelig Form. Dette vilde være Tilfældet, naar de Lovforslag, der saaledes kom til os, enten vare fra Begyndelsen af i det Væsentlige fremgaaede af en tilstedeværende Enighed mellem Ministeriet og det andet Thing, saaledes at vi havde den Beroligelse, at vi kunde sige: „Det kan vel ikke være urigtigt og mangelfuldt, det, hvorom der har været en saadan Enighed mellem Regjeringen og den anden talrigere Deel af Folkerepræsentationen“, eller, hvis de i det Ringeste vare komne til os saaledes, som de vare forelagte af Ministeriet og antagne af en stor Majoritet i det andet Thing, der fra Begyndelsen af havde sluttet sig dertil, eller hvis de kom til os vel ikke i den Skikkelse, hvori de vare udgaaede fra Regjeringen, men i en Skikkelse, der strax var fremtraadt som det andet Things bestemte Dypfatning af Sagen, hvorom Majoriteten strax og decideret havde grupperet sig. Naar dette var Tilfældet, kunde man til en vis Grad berolige sig. Men lad os betragte, hvorledes det er gaaet med det foreliggende Lovforslag. Det er i mange Ting

forandret; det er ikke saaledes, som det blev forelagt af Regjeringen; det er heller ikke i den Skikkelse, som Majoriteten i Folkethinget først havde givet det; det har i det sidste Dieblif, ved den sidste Behandling i det andet Thing, undergaaet meget væsentlige Forandringer, og det har undergaaet disse gennem en Kamp, hvori Meningerne og Stemmeanallet stode næsten lige imod hinanden; der var ikke nogen meget overveiede Majoritet. Hvor der altsaa foreligger et saadant Bevis for, at der om Sagen kan være en vidtgaaende Meningsforskjellighed, der er den Fordring meget stærk, at det ene Thing — og hvad jeg her gjælbende for dette Thing, vil jeg ligesaameget gjøre gjælbende for det andet Thing — skal reducere sig til at indregistrere, hvad der er vedtaget af det andet Thing; det er ikke en rigtig og værdig Maade at udøve Deelagtighed i Lovgivningsvirksomheden paa. Jeg anklager her ingen enkelt Mand; men jeg beklager det Forhold, der viser, at, som Sagerne nu staae, er vort Lokammersystem ikke til at gennemføre i Sandhed. Vi kunde maaskee have anet det og seet det iforveien; men vi stolede paa, at Forholdene skulde gjøre Sagerne lettere; men det har viist sig allerede ved vor Erfaring: det er ikke muligt at have et virkeligt Lokammersystem, og at have den lovgivende Folkerepræsentation samlet til Lovgivningsvirksomheden kun to Maanedre ad Gangen.

Jeg gaaer nu over til dette enkelte Lovforslag. Hvilket Valg der foreligger, har jeg allerede sagt. Betragter jeg Sagen ikke blot efter den almindelige Formodning, der er vakt ved Behandlingen i det andet Thing og den der førte Strid, men kaster et Blik paa Lovforslaget selv, der angaaer en saa vigtig og betydelig Gjenstand, kan jeg — med Anerkjendelse af det meget Gode deri, ja i det Hele maaskee sluttende mig dertil, — ikke afværge de meget væsentlige og store Tvivl, som gjøre mig det overmaade vanskeligt uden nogen Forandring at give min Stemme til, at dette Forslag ophøies til Lov. Var det muligt endog blot at opnaae det, at man indskrænkede Loven til at blive en Lov om Skolelærernes Kaars Forbedring, saa at alt det Andet faldt bort,